

Innlandet fylkeskommune
Postboks 4404 Bedriftssenteret
22325 HAMAR

post@innlandetfylke.no

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

03.03.2023

Høringsvar, Regional plan for samfunnstrygghet i Innlandet fylkeskommune.

Jordvernalliansen i Innlandet er dannet av en rekke organisasjoner innen landbruk, miljø- og fagbevegelse, og arbeider for bevaring av dyrket mark og matjord, og mot en stadig forverring av norsk sjølforsyningsgrad og matsikkerhet. Alliansen består blant annet av LO Innlandet, Naturvernforbundet, Bondelaget, Natur og Ungdom, Bonde- og Småbrukarlaget, Kokkenes Mesterlaug, Bygdeungdomslaget og Bygdekvinnelaget.

Vi viser til vedtak i Fylkesutvalget i Innlandet 29. november 2022, om å sende «Regional plan for samfunnstrygghet» på høring, med høringsfrist 3. mars.

Jordvernalliansen er tilfreds med at planen slår fast at matproduksjon og landets evne til selvforsyning er en svært viktig del av samfunnets totale beredskap. Vi synes derfor det er bra at jordvern har fått et eget kapittel (kap. 3.3.3) i planen, hvor det slås fast at det er viktig at vi tar vare på produksjonsarealene og forvalter disse på en bærekraftig måte.

I kapitelet vises det til nasjonal jordvernstrategi, vedtatt i Stortinget i 2021 med mål om at årlig omdisponering av dyrket mark skal være redusert til 3.000 dekar innen 2025. Vi vil her påpeke at Regjeringa nå jobber med en ny jordvernstrategi som skal vedtas i Stortinget i inneværende vårsesjon. Det er forventet at den nye strategien bl.a. vil redusere «jordvernmålet» ned til 2.000 dekar årlig omdisponering. Jordvernalliansen vil derfor oppfordre til at planens ordlyd i dette avsnittet endres, slik at det ikke pekes på en allerede utdatert jordvernstrategi, men at teksten får en mer tidløs tilnærming til den enhver tid gjeldende nasjonal jordvernstrategi. Vil vi her nevne at dagens «jordvernmål» på 3.000 dekar ble nådd i 2021, hvor nasjonal omdisponering av dyrka mark iflg. KOSTRA-tall var på 2.968 dekar. Av dette var 503 dekar i Innlandet (17%).

I neste avsnitt i planen pekes det på at Innlandet har relativt store tall på omdisponering av dyrka mark, og at hovedårsaken til dette er samferdselsanlegg. Oppdaterte tall (SSB, KOSTRA) for perioden 2015 – 2021 viser at samferdsel og teknisk infrastruktur står for om lag 43% av omdisponeringa i Innlandet. Det betyr

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET

HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD

2322 RIDABU

TLF: 62 55 53 10

EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NONETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

at andre formål enn samferdsel tar den største andelen av omdisponert dyrka mark, bl.a. boligbygging (23%) og annen næringsbebyggelse (12%). Jordvernalliansen kunne derfor ønske at planen pekte på at praksisen rundt arealforvaltning i kommunene burde endres og strammes inn i takt med nye nasjonale retningslinjer.

Jordvernalliansen synes planens handlingsdel i kap. 4 er veldig tydelig når det gjelder jordvern. Særlig vil vi framheve kap. 4.1, strategi nr. 2, som sier sitat: «**Vi bør praktisere jordvernet særleg strengt når det gjeld forslag til omdisponering av areal til føremåla bustad, næring og fritid. Ved utforming av anlegg til samferdsel (veg, bane med meir.) skal ein søke å redusere beslaget av matjord til eit minimum**». Dette synes vi er veldig godt formulert!

Jordvernalliansen vil avslutningsvis gjenta at vi er tilfredse med at jordvern har fått en eget kapitel i regional plan for samfunnstrygghet. Vi vil imidlertid påpeke at planen ikke tydeliggjør hvem som er ansvarlig for at planen og tiltakene blir fulgt opp. Vi forventer at både fylkeskommunen og Statsforvalteren tar en aktiv rolle ovenfor kommunene, slik at beredskapen som ligger i å ta vare på den gode matjorda i Innlandet får økt fokus i det videre arbeidet med planen.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr

Odd Erik Kokkin

Stephan Viehmann

Lars Arne Mjørhund

Innlandet Bondelag

LO i Innlandet

Naturvernforbundet i Innlandet

Innlandet Bondelag

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – INNLANDET BONDELAG – INNLANDET NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET